

România și viitorul instituțiilor europene

Cluj-Napoca, Facultatea de Studii Europene
15 februarie 2013

Partener Media

© „Casa Europei” Cluj–Napoca

www.casauropei.com

www.casauropei.blogspot.com (blog de opinie)

Dan LUCA (Președinte-fondator)

Raluca DAN (Secretar General)

Cuprins

Agenda dezbaterii / 4

Rezumatul dezbaterii / 5

Viitorul UE. România – invitație la dezbateri / 6

Raport - România activă în dezbateri despre viitorul instituțiilor europene / 12

Principalele concluzii / 20

Impresii de la dezbateri / 21

Următorii pași ai proiectului / 23

Echipa proiectului / 24

Agenda dezbaterii

Cuvânt de bun venit

Nicolae Păun, Decan, Facultatea de Studii Europene Cluj

Introducere din partea moderatorului

Dan Luca

Prezentare

Diana Iancu, Decan, Facultatea de Administrație Publică din cadrul SNSPA București

Expunere

Vasile Pușcaș, Director, Institutul de Cercetări Europene Cluj-Napoca

Dezbattere

Concluzii

Rezumatul dezbaterii

România este unul dintre cele 25 de state membre UE care au decis să semneze Tratatul Fiscal. Unde se plasează însă România în dezbaterile despre viitorul instituțiilor europene și al Uniunii Europene în general? ***Ce va însemna pentru România, ca și stat membru, un nou Tratat al UE?***

Am încercăm să găsim răspuns la aceste întrebări ***formând un consorțiu pe axul Bruxelles – București – Cluj, implicând atât societatea civilă organizată, cât și lumea academică interesată de acest subiect.*** Partenerii acestui proiect atipic, care încearcă să țină ancorată România la dezbaterile contemporane sunt: Facultatea de Studii Europene Cluj, SNSPA București, Institutul de Cercetări Europene Cluj, GrupRomânia Bruxelles, Clubul "România-UE" Bruxelles și "Casa Europei" Cluj. Partenerul media este EurActiv România.

Prima dezbatere publică a avut loc pe 15 februarie 2013, la Cluj, în incinta Facultății de Studii Europene și a fost moderată de Dan Luca, Președintele „Casei Europei” Cluj.

Mesajul lui Titus Corlățean, Ministrul Afacerilor Externe: *"Acest tip de exercițiu public de reflecție poate reprezenta o sursă valoroasă de idei în contextul dialogului instituțional de la nivelul Uniunii".*

Nicolae Păun, Decanul Facultății de Studii Europene de la Cluj, preciza: *"Mediul academic trebuie să ofere politicienilor idei pe care să le poată pune în mișcare pentru a gândi strategii".*

"Întrebări precum - Cum vedem România în UE? Cum vede România UE? Ce este statul de drept? Cum interpretăm subsidiaritatea? Cum respectăm pluralismul? - oferă răspunsuri pentru o implicare pro-activă a României", **preciza Diana Iancu, Decanul Facultății de Administrație Publică din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București.**

Dacă majoritatea paneliștilor s-au aratat optimiști în privința viitorului Uniunii Europene, **Vasile Pușcaș, fostul Negociator Șef al României la UE,** tragea un puternic semnal de alarmă: *"S-a ajuns la criză tocmai pentru că s-a persistat în politici aberante la nivel european. A te scuza că din cauza crizei nu se pot face anumite schimbări, nu are relevanță. Problema reală fiind aceea că nu s-au produs schimbările necesare înainte de apariția crizei, pentru ca aceasta să fie evitată".*

Instituționalul românesc are nevoie de conținut și de sprijin pentru a intra într-un proiect complex ca cel al reorganizării instituțiilor europene. ***Ne bucurăm că semnalul nostru, venit de la societatea civilă și mediul academic, este receptat cu mare atenție de Guvernul României.***

Viitorul UE. România – invitație la dezbatere

de Dan LUCA și Raul RĂDOI

I. Starea de fapt – O Europă „în construcție”

Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona în 1 decembrie 2009, au intervenit schimbări în arhitectura instituțională a Uniunii Europene, cu impact asupra proceselor decizionale în sferă politico-legislativă. Este însă neclar deocamdată în ce măsură această reorganizare este definitivă, semnificativă, oportună ori eficace. Între „inovațiile” Tratatului de la Lisabona – propuse încă din perioada experimentului eșuat al Tratatului Constituțional – un președinte al Consiliului European, ales pentru un mandat de doi ani și jumătate și chiar un șef al diplomației europene. Aceste roluri sunt jucate în prezent de Herman van Rompuy și respectiv de Catherine Ashton. Cea mai vizibilă și influentă personalitate UE rămâne însă președintele Comisiei Europene, pentru încă un an José Manuel Durao Barroso. Nici rolul Uniunii în plan internațional nu pare a fi intrat într-un scenariu de „boom” cu un Serviciu de Acțiune Externă de sine stătător, cu o organigramă compozită, limitată în atribuții și suferindă motivațional.

Deși apare ca o certitudine, sporirea rolului Parlamentului European, prin extinderea domeniului de aplicare a „procedurii ordinare” legislative – a bătrânei „co-decizii”, legitimitatea lui pare să se afle în scădere. Lipsa unui proces transparent asociat campaniei electorale, conduce, alături de alți factori la dezinteresul manifestat în continuare de cetățean – inclusiv prin absenteism – față de clasa politică europeană și de liderii ei care par incapabili să găsească o soluție comună în fața unei probleme comune: criza economică.

La 1 ianuarie 2013, Tratatul bugetar european a intrat în vigoare. O condiție impusă de acest document este ca șefii de stat și de guvern ai zonei euro să se întâlnească de cel puțin două ori pe an, în cadrul summit-urilor zonei euro, la care vor fi invitați și reprezentanții Comisiei Europene. Președinții Băncii

Centrale Europene și ai Parlamentului European pot fi, de asemenea, invitați la aceste summit-uri. Cel puțin o dată pe an și oricând se consideră necesar, liderii statelor non-euro care au aderat la tratat pot participa la aceste întâlniri. S-ar putea spune că e un semnificativ pas înainte, caracterizat prin participativitate și deschidere. Totuși, Republica Cehă și Marea Britanie vor lipsi de la aceste summit-uri, întrucât nu au semnat tratatul.

II. Intriga europeană

Fundamentate de aceste incertitudini, la scurt timp după implementarea noului tratat, au apărut deja revendicări în sensul modificării prevederilor acestuia, dând naștere unei crize instituționale, care a continuat în ultima perioadă cu divergențele legate de soluționarea crizei în special din zona euro.

Europa pare tot mai fragmentată între adepții diferitelor variante de redresare propuse de liderii europeni, deși pentru toți, "cuvântul de ordine" este "o mai bună integrare europeană". Vorbim tot mai mult despre uniune politică și uniune fiscală ca piste de ieșire din criză.

Negocierile pentru bugetul comunitar 2014-2020 vor alimenta dezbateri animate pe parcursul anului 2013. Simultan, mai cu seamă în țările mari europene, alegerile europene din mai 2014 par a se contura ca o luptă între tabere pro-europene sau eurosceptici. Tot anul viitor se va decide și asupra succesorului sau a succesoarei lui Herman van Rompuy în fruntea Consiliului European.

Această decizie va fi luată la nivel de șefi de stat și de guvern, emanați la rândul lor din procese electiv naționale. Alegerile din Italia (februarie) și Germania (septembrie) vor influența cu certitudine "pulsul european". Mai întâi, întrucât criza economică nu poate fi combătută doar cu mijloace proprii de statele afectate: Grecia, Spania sau Portugalia, iar după "înecarea" motorului franco-german după părăsirea scenei politice pariziene de către Nicolas Sarkozy, Berlinul a cooperat mai intens cu Roma lui Mario Monti. Apoi, pentru că intențiile de la Bruxelles și Berlin de accelerare a integrării par a avea un periculos efect centrifug pentru Marea Britanie, Premierul Cameron amenințând cu spectrul "la termen" al unui referendum pentru rămânerea țării sale în UE.

III. Dezvoltări europene

În următorii 3 ani vom asista la o dezbatere intensă despre viitorul UE, care ar putea culmina probabil cu o Conferință Interguvernamentală (IGC) în 2015, în pregătirea unui nou tratat constitutiv. Poziționarea statelor membre în ecuația europeană este determinantă pentru această dezbatere.

În mediile europene se conturează idei noi: o structură instituțională nouă cu un posibil Guvern de tip federal, o a doua Cameră a Parlamentului European (actualul Consiliu?), alegeri primare la nivelul principalelor partide europene și candidaturi deschise pentru pozițiile de vârf din Uniunea Europeană.

Vicepreședintele Comisiei, Viviane Reding, a anunțat schița unui viitor tablou instituțional: "Ne vom păstra diversitatea culturală și lingvistică. Dar avem nevoie de un Guvern puternic și de un Parlament altfel structurat - eventual bicameral. Poate ar fi bine să existe un Parlament ales prin referendum și o cameră a țărilor, în care fiecare stat să fie reprezentat în mod egal. Șeful Guvernului European ar trebui ales în mod direct de către reprezentanții popoarelor. Aceasta ar fi democrația parlamentară de care avem nevoie în Europa".

Ca noutate, recent numele viitorilor membri ai Comisiei au fost legate de membrii aleși în Parlamentul European, de aici și intenția de a decala datele alegerilor programate pentru vara 2014 – după alegerea președintelui Parlamentului, ceea ce ar permite suficient timp până la desemnarea președintelui Comisiei Europene.

În oricare dintre variante, campania pentru "europenele" din 2014 va începe încă din toamna acestui an. Tot atunci, partidele europene își vor desemna, după proceduri mai degrabă interne, decât prin alegeri primare, candidații pentru poziția de președinte al Comisie Europene (Martin Schulz pentru socialiștii europeni?, Donald Tusk pentru popularii europeni? și Guy Verhofstadt pentru liberalii europeni?).

Martin Schulz declara că vede "integrarea europeană", ca soluție la problemele cu care se confruntă Uniunea în ultimii ani. Parlamentul European s-a dovedit preocupat de întărirea cooperării cu parlamentele naționale și prevenirea riscului fragmentării, sistemul fiind mult îngreunat de creșterea numărului actorilor politici. În privința democrației, Președintele legislativului european declara că procesul decizional european ar trebui să fie mult mai transparent, ceea ce ar conduce la crearea unei sfere publice europene.

Bugetul european comun, un președinte al Comisiei Europene ales în mod direct și o campanie electorală cu adevărat europeană, ar îndrepta tot mai mult Europa spre un sistem de tip "Statele Unite ale Europei". În acest context, viitorul stabil al UE nu s-ar rezuma doar la Uninea Fiscală, ci și la cea Politică.

Deși e posibil să se opteze pentru soluții precum un Minister de Finanțe European, pentru competențe lărgite pentru Parlamentul European și pentru controlul financiar al Bruxelles-ului asupra instituțiilor naționale, totuși democrația reală nu va fi asigurată decât prin legitimitatea dată de organizarea alegerilor populare. Herman Van Rompuy, Președintele Consiliului European, ales de liderii politici ai statelor europene, este de părere chiar că alegerile directe ar fi „contraproductive” fără lărgirea concomitentă a competențelor Comisiei.

Există voci care consideră federalismul în Europa ca fiind o direcție greșită. De ce? Exemplul succesului modelului american din perioada hamiltoniană implică existența pârgurilor instituționale necesare și a delegării și repartizării clare a competențelor pentru gestionarea resurselor financiare. Or liderii europeni puternici și/sau liderii statelor membre importante își păstrează pozițiile, excepțiile și interesele naționale. Câtă vreme acestea primează, Europa rămâne fragmentată între adepții diferitelor variante de redresare propuse.

Marea Britanie pare să se simtă "incomodată" de situațiile în care nu poate decide, atunci când trebuie să urmeze hotărârile Bruxelles-ului. Discuțiile pentru renegocierea poziției Marii Britanii în UE vor influența semnificativ "fața" Uniunii. Ministrul britanic pentru Afaceri Europene, preciza recent că rolul pe care îl are Uniunea Europeană pentru țara sa este: "arhitectura europeană, suportul colaborării cu partenerii noștri cei mai apropiați, pe probleme transfrontaliere precum schimbările climatice, dezvoltarea internațională, migrația și activitățile infracționale. Mai mult, ne permite să avem o voce mai puternică pentru a promova în întreaga lume valorile democrației, piața liberă și drepturile omului". De partea cealaltă, recent, personalități "cu greutate" istorică, precum Jacques Delors, au considerat că Marii Britanii i s-ar putea oferi statutul de „membru asociat al UE”.

În context, Berlinul este din ce în ce mai angajat pentru calea "europeană". Discursul cancelarului Angela Merkel abordează tot mai frecvent tema integrării, cu accent pe beneficiile cetățeanului european. Germania este una din marile susținătoare ale Noului Tratat European. Consideră că dacă situația o cere integrarea "pe mai multe viteze" nu trebuie exclusă ca soluție. Există un raport de directă proporționalitate între angajamentul guvernului țării cu cea mai importantă economie din Europa și viitorul Uniunii. De aceea cursul evoluțiilor următoare la nivel european este strâns legat de rezultatele alegerilor organizate în 2013 în Germania. George Friedman afirma, în „Următorul deceniu”, chiar faptul că "dacă Franța și Germania își continuă cooperarea, ele rămân centrul gravitațional european. Dacă Franța și Germania intră într-un conflict, coliziunea va sfâșia întreaga Europă, lăsând națiunile libere să se despartă și să se alinieze într-o nouă configurație”.

Conform declarațiilor Ministrului Afacerilor Externe, Didier Reynders, Belgia susține și ea măsurile care orientează Uniunea Europeană spre un model de organizare de tip federal. Ideea constituirii unei instituții financiare europene, care să dețină controlul suprem, ar fi acceptată și de statul spaniol, deși Ministrul de Externe al Spaniei, Jose Manuel Garcia-Margallo, s-a declarat nemulțumit de absența unei "guvernări economice, care să fi fost în măsură să reducă diferențele dintre țările care formează Zona Euro".

Preconizările pentru următoarele decenii în privința ascensiunii economice și politice în Europa, sunt legate, conform analiștilor, și de evoluțiile din Turcia și Polonia, aceasta din urmă impresionând plăcut la multe capitale prin prestația din ultimii ani.

IV. Poziționări naționale

Convingerile diferite privind integrarea europeană de la nivelul statelor membre, constituie indicii înspre dezvoltarea unei Europei "cu mai multe viteze", în care se disting cel puțin 4 mari grupuri de țări:

1. Statele din zona euro, în special conduse de Germania, interesate de o uniune politică mai adâncă,
2. Statele din afara zonei euro adepți ale statu-quo-ului (de exemplu Marea Britanie, Polonia, Ungaria, Republica Cehă) care se mulțumesc cu un parteneriat limitat la Piața Unică,
3. State membre și statele candidate (Turcia, Islanda, Serbia, Muntenegru, Macedonia) și potențialele candidate (Balcanii de Vest) entuziaște în raport cu proiectul european,
4. Statele AEELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) din afara UE, dar legate de aceasta printr-o cooperare economică strânsă, fundamentată pe acorduri comerciale și parteneriate bazate pe libertățile de circulație.

Odată cu urgența necesității depășirii crizei financiare, atenția se îndreaptă spre integrarea europeană. Țările europene, din zona euro, din afara ei și statele non-UE, își revaluează relația cu Uniunea Europeană.

- Germania forțează soluția unei integrări economice și politice mai aprofundate și dorește mai multă putere pentru Uniunea Europeană;
- Franta împărtășește în principiu această poziție. Există totuși tensiuni cu Germania în privința măsurilor de austeritate și temeri față de pierderea influenței franceze în UE;
- Marea Britanie revaluează în general implicarea sa. Este împotriva tuturor creșterilor bugetare a UE, insistând pentru păstrarea unei Europe care să aibă în centru piața internă, fără mai multă integrare în direcția unei uniuni fiscale sau politice;
- Turcia țara vecină importantă care riscă să continue *sine die* parcursul spre statutul de membru cu dreptul depline al unei Uniuni nepregătite politic și economic;
- Rusia încercă să se poziționeze ca un partener economic de încredere, în special în domeniul furnizării energiei. Alături de Ucraina, caută o relație bazată pe acorduri economice privilegiate cu Uniunea Europeană.

Mai mulți actori vor duce dezbaterile cu privire la viitorul Europei. Think-tank-urile și mulți alții au început să lanseze numeroase idei și scenarii. Factorii de decizie europeni cu experiență, corporațiile multi-naționale, partidele politice și oamenii politici naționali vor evalua subiectul.

V. România și viitorul european

România este unul dintre cele 25 de state membre UE care au decis să semneze Tratatul Fiscal. Unde se plasează însă România în dezbaterile despre viitorul instituțiilor europene și al Uniunii Europene în

general? Care este rolul cheie al României în acest proces de transformare, ce am putea câștiga și care ar putea fi pierderile? Ce idei, ce bune practici ar putea sugera România pentru ameliorarea arhitecturii instituționale și a funcționarii UE? Ce dificultăți a întâmpinat în scurtă perioadă de 6 ani de membership? Ce soluții ar fi pentru surmontarea lor? Cât poate influența interesul românesc dezbaterile despre viitorul Europei? Cum și în ce mod? Care este acest interes în context european? Acestea sunt doar câteva întrebări care suscită interesul unei dezbateri la nivel intern în contextul descris anterior.

Ce va însemna pentru România, ca și stat membru, un nou Tratat al UE? Vasile Pușcaș consideră că ar fi "o nouă șansă de a se europeniza intern sau o altă simulare de schimbare, doar pentru ca anumiți lideri români să se asocieze cu unul sau altul dintre puternicii Europei".

Noua guvernare din România a lansat deja dezbaterile pe tema unei noi Constituții în România, dar și în privința regiunilor de dezvoltare. Care vor fi aceste schimbări vom vedea poate deja în 2013. Calibrarea actuală a portofoliilor din Cabinetul Ponta, axată, așa cum spunea și premierul, pe structura Comisiei Europene, denotă deja o nouă abordare, sectorială, atât de necesară stadiului actual al țării noastre.

Credem că este foarte important ca dezbaterile despre România și regiunile sale, ca orice dezbateri internă să fie racordată la actuala dezbateri despre viitorul instituțiilor europene. Pentru că Europa nu mai este de mult politică externă, ci parte a politicii interne a fiecărui stat membru. De aceea invităm la reflecție și dezbateri!

Raport - România activă în dezbaterile despre viitorul instituțiilor europene

Foarte apreciat de către participanții de la Cluj a fost mesajul lui Titus CORLĂȚEAN, Ministrul Afacerilor Externe: "Acest tip de exercițiu public de reflecție poate reprezenta o sursă valoroasă de idei în contextul dialogului instituțional de la nivelul Uniunii. Dezbateri precum cele organizate de dumneavoastră sunt un mijloc eficient atât pentru aducerea la cunoștința publicului a temelor aflate pe agenda UE, cât și pentru discutarea viitorului Europei, a direcției de dezvoltare a instituțiilor comunitare".

Locul României în UE este o temă aflată în centrul preocupărilor noului Guvern al României. Avem nevoie de un profil european bine conturat, de o Românie pe care partenerii ei să o perceapă și definească drept un stat membru dedicat unei mai profunde integrări europene, având la bază principiile unității europene, solidarității și coeziunii.

Măsurile luate în ultimii ani pentru combaterea crizei, stabilitatea zonei euro și evitarea pe viitor a unor situații similare, conduc Uniunea spre o nouă perioadă de reformă, atât economică, cât și politică.

Vedem România ca pe un stat activ în acest proces de reformă a instituțiilor UE. Criza economică ne învață cât de important este pragmatismul, iar reacția politică la provocările economice ne arată cât de importante și actuale sunt principiile și valorile fundamentale ale Uniunii, promovate de fondatorii săi.

În acest spirit, vocea României trebuie să fie remarcată de către partenerii de dialog. Pentru aceasta, trebuie să fim convingători și unitari ca mesaj. De aceea instituția pe care o reprezint și-a asumat, pe deplin, rolul de coordonator al afacerilor europene. Capacitatea noastră de a ne promova prioritățile depinde decisiv de coerența mesajului pe care îl transmitem.

Toate instituțiile UE ar trebui să-și propună ca obiectiv promovarea legitimității democratice și ar trebui să folosească, pe deplin, în acest sens, instrumentele oferite de Tratat.

Considerăm că metoda comunitară de decizie trebuie să stea la baza tuturor acțiunilor europene, fiind un garant al avansării procesului de integrare europeană și al echilibrului instituțional din sânul UE.

Titus Corlățean

În deschiderea dezbaterii, Nicolae PĂUN, Decanul Facultății de Studii Europene de la Cluj, preciza: "Mediul academic trebuie să ofere politicianilor idei pe care să le poată pune în mișcare pentru a gândi strategii. Din perspectiva anilor care vin, Universitățile trebuie să facă mai mult pe negocierile viitoare, să renunțe la comoditatea din interiorul zidurilor, să se deschidă către comunități".

"Întrebări precum Cum vedem România în UE? Cum vede România UE? Ce este statul de drept? Cum interpretăm subsidiaritatea? Cum respectăm pluralismul? - oferă răspunsuri pentru o implicare pro-activă a României", preciza Diana IANCU, decanul Facultății de Administrație Publică din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București, în cadrul intervenției sale.

Kenneth Waltz spunea în 1999, că Uniunea Europeană de Vest a eșuat să-și găsească un rol semnificativ de jucat în plan internațional, independent de cel al Statelor Unite ale Americii. Instituțiile internaționale servesc mai degrabă interesele naționale și nu pe cele internaționale.

Interesante sunt în contextul actual și extrasele alese a fi citate, din luările de poziție ale Grupului de Experți EPLO privind Constituția Europei, reunit în 2002. Profesorul Guy Braibant, pe atunci președinte de onoare al Consiliului de Stat Francez, spunea: „Nu există un catalog coerent și complet în tratate privind competențele și nici maniera în care ele sunt împărțite. Sunt folosiți mai mulți termeni a căror interpretare nu este întotdeauna echivalentă – afaceri europene, interes general european, interes global al Uniunii”.

Concluziile întâlnirii respective au fost acelea că Uniunea Europeană are nevoie de o reformă administrativă, de un act pentru reglementarea procedurilor administrative, de distribuirea competențelor, și anume pe explicarea exactă a răspunsurilor la întrebări precum, cine, ce face?

După cum spunea Daniel Cohn-Bendit și Guy Verhofstadt în 2012, Europa aduce din ce în ce mai mult cu un „moment istoric” - un continent marginalizat, care se luptă pentru a supraviețui, într-o lume nouă, într-o eră nouă. Europa este "inovatoare" în ceea ce privește ariile de competență ale statelor membre. Este necesar a se defini ce este al statelor naționale, ce este al nostru?

Citând-o pe Angela Merkel, încetul cu încetul, "statele membre trebuie să dea mai multă putere Europei și să-i acorde girul pentru a dezvolta strategii". O idee care poate da de gândit a fost lansată în 2012 de FRONTEX – Uniunea Europeană este atât de puternică, precum cel mai slab membru al ei.

Diana Iancu

Dacă majoritatea paneliștilor s-au arătat optimiști în privința viitorului Uniunii Europene, Vasile PUȘCAȘ, fostul Negociator Șef al României la UE, trăgea un puternic semnal de alarmă: "Uniunea are probleme în privința definirii tratatelor și implicit a liderilor săi. S-a ajuns la criză, tocmai pentru că s-a persistat în politici aberante la nivel european. A te scuza că din cauza crizei nu se pot face anumite schimbări, nu are relevanță. Problema reală fiind aceea că nu s-au produs schimbările necesare înainte de apariția

crizei, pentru ca această să fie evitată". Este important ca "rolul Comisiei Europene să se orienteze și spre dirijarea politicilor cu acoperire globală, nu doar pe inițiere și monitorizarea acestora", sublinia profesorul clujean.

Uniunea are probleme în privința definirii tratatelor și implicit a liderilor săi. Una dintre neclarități este aceea că încă nu se știe dacă președintele Comisiei Europene este doar președintele Comisiei sau este și președintele Uniunii.

O altă problemă este lipsa interesului cetățenilor, dezbaterile europene trebuie să se îndrepte spre cetățeni.

UE a rămas ca o organizație regională, din păcate, din cauza liderilor săi. Este nevoie de o Comisie puternică. Salvarea a venit însă din partea Curții Europene de Justiție, fără intervenția căreia oamenii de afaceri ar pleca din UE.

Prin rezultatul dezbaterilor privind viitorul buget UE s-a dovedit că municipalități, precum Bruxelles, Paris, Londra, au schimbat politicile de coeziune și vor avea în continuare un cuvânt greu de spus. De asemenea reprezentare în UE avem nevoie!

Apropo de rolul statelor în construcția europeană, acestea nu vor dispărea, cum preconizau post-moderniștii, însă își vor schimba atribuțiile.

În toată această dezbateră nu trebuie lăsate de o parte Piețele, care influențează în continuare deciziile liderilor.

O altă idee care trebuie reținută este greșea de a asocia Statele Unite ale Europei cu SUA. Organizarea federalistă americană este de tip ierarhic, ceea ce în cazul UE nu merge. Nu trebuie să ne mai speriem de federalism. Nu spun că se va ajunge la el în cazul Uniunii Europene, însă trebuie să gândim o federație funcțională, în acest caz, ar fi una în care relațiile vor fi pe orizontală, de tip rețea, așa cum se întâmplă în cazul federației germane sau celei austriece.

România are o problemă mare, nu a conștientizat că este deja bătrână în cadrul UE. Dezbate statutul de stat de drept, noțiune pe care nu a învățat-o încă de-a lungul istoriei sale.

România este a 27-a țară din UE la capacitatea de negociere, în timp ce, ca și reprezentare demografică și teritorială, ocupă locul 7. În cazul Luxemburgului de exemplu, lucrurile stau cu totul invers, o țară care are cel mai mic număr de reprezentanți, reușește să ocupe poziția a 7-a în cadrul negocierilor.

Participarea ministrului Corlățean este un lucru excelent, iar ca și concluzie sunt multe de discutat pe tema lansată. Trebuie în final definit care sunt oportunitățile României, ancorate în realitate, care sunt obiectivele nu doar naționale, ci și europene. Care este interesul european al României?

Vasile Pușcaș

Deputatul clujean, Aurelia CRISTEA, menționa în contextul discuțiilor lansate importanța deschiderii spre universitate, un rol determinant avându-l noua generație, care se poate implica în proiecte strategice pentru România: "Participarea cetățenilor este importantă pentru a găsi soluții, printr-o dezbatere în care există și opoziție".

Intervenția lui Radu Nechita a accentuat însă un element extrem de important în ceea ce privește implicarea românească în Agenda europeană – euroscepticismul. "Diferitele forme de euroscepticism care s-au dezvoltat în ultima vreme în Europa au avut impact asupra procesului de reformă a instituțiilor europene".

În opinia lui Valentin Naumescu există o problemă internă a României. Dacă în urma referendumurilor pe teme europene rezultatele sunt favorabile în procent de 80-90% de fiecare dată, nu putem vorbi de o dezbatere reală. Vorbind de calitatea și ascuțimea dezbaterii europene în România, "este extrem de greu să fi un foarte bun europeanist într-un mediu în care nu ai alternativă". Naumescu dădea exemplul Marii Britanii care se impune puternic în deciziile europene, și are cea mai înaltă dezbatere eurosceptică.

Oana Popa, fost ambasador al României în Croația în perioada în care țara negocia aderarea, spune că din păcate Europa nu pare de interes național pentru România, ceea ce este o mare greșeală. "Alegerile din 2014 sunt o ocazie pentru o mai bună apropiere de cetățeni".

Mircea Maniu, a interpretat diferit termenul de jucător pe scena europeană, accentuând că "România mai și joacă din când în când european, dar joacă prost, fără strategie clară, iar claritatea pașilor lasă loc unei îmbunătățiri".

Provenind din mediul de afaceri, Mircea Cotoroș spunea că adevărata criză va fi atunci când liderii europeni vor ajunge să negocieze acel tratat de reformă. "Interesul național trebuie conștientizat la nivel de cetățean, la nivelul mediului de afaceri".

Radu Mleşniță sublinia că este necesară o abordare strict pe proiect. "Nu trebuie să mai complicăm cetățenii europeni cu proceduri stufoase și birocratice".

Principalele concluzii

- Uniunea Europeană are nevoie de o reformă administrativă, de un act pentru reglementarea procedurilor administrative de distribuirea competențelor, și anume pe explicarea exactă a răspunsurilor la întrebări precum, cine, ce face?
- UE a rămas ca o organizație regională, din păcate, din cauza liderilor săi. Este nevoie de o Comisie puternică. Salvarea a venit însă din partea Curții Europene de Justiție, fără intervenția căreia oamenii de afaceri ar pleca din UE.
- Rolul Comisiei Europene să se orienteze și spre dirijarea politicilor cu acoperire globală, nu doar pe inițiere și monitorizarea acestora.
- Convingerile diferite privind integrarea europeană de la nivelul statelor membre, constituie indicii înspre dezvoltarea unei Europei "cu mai multe viteze".
- Trebuie să gândim Uniunea Europeană ca o federație funcțională, în care relațiile vor fi pe orizontală, de tip rețea, așa cum se întâmplă în cazul federației germane sau celei austriece.
- În toată această dezbatere nu trebuie lăsate de o parte Piețele, care influențează în continuare deciziile liderilor.
- Diferitele forme de euroscepticism care s-au dezvoltat în ultima vreme în Europa au un impact asupra procesului de reformă a instituțiilor europene.
- Pentru România, un nou Tratat al UE ar fi o nouă șansă de a se europeaniza intern.
- Vocea României trebuie să fie remarcată de către partenerii de dialog. România trebuie să fie un stat activ în acest proces de reformă a instituțiilor UE.
- Trebuie definite oportunitățile Românie, ancorate în realitate, care sunt obiectivele nu doar naționale, ci și europene.
- Dezbaterea despre România și regiunile sale, ca orice dezbatere internă, este imperativ să fie racordată la actuala dezbatere despre viitorul instituțiilor europene.
- Din perspectiva anilor care vin, Universitățile trebuie să facă mai mult pe negocierile viitoare, să renunțe la comoditatea din interiorul zidurilor, să se deschidă către comunități.

Impresii de la dezbateri

Urmatorii pași ai proiectului

Conferința din Parlamentul European (Bruxelles)

mai 2013

cu participarea
lui **Titus**

Corlățean,

Ministrul
Afacerilor
Externe

Conferința de la SNSPA

(București)

toamna 2013

În cadrul căreia
premierul
României,

Victor Ponta,

va prezenta
"Opinia României
despre viitorul
UE".

Echipa proiectului

Facultatea de Studii Europene

Str. Em. de Martonne 1, 400090 Cluj-Napoca

Tel.: + 40 (0)264 593 770

www.euro.ubbcluj.ro

Nicolae PĂUN (Decan) - Nicolae.Paun@euro.ubbcluj.ro

Școala Națională de Studii Politice și Administrative

(SNSPA)

Str. Povernei 6, Sector 1, București

Tel: + 40 (0)21 318 08 97

www.snsa.ro

Alina BARGAOANU (Prorector) - abargaoanu@comunicare.ro

Diana IANCU (Decan) - dciancu@gmail.com

Institutul de Cercetări Europene Cluj-Napoca

www.isi-cluj.ro

Vasile PUȘCAȘ (Director) - vasilepuscas2007@yahoo.com

GrupRomânia – Bruxelles

Raul RĂDOI (Coordonator) - raul.radoi@gmail.com

Dan LUCA (Fondator) - danluca1234@yahoo.com

„Casa Europei” Cluj–Napoca

www.casaeuropei.com

Dan LUCA (Președinte-fondator) - danluca1234@yahoo.com

Raluca DAN (Secretar General) - petrutzar@yahoo.com

Clubul „România-UE” Bruxelles

Dana POPP (Coordonator) - dana.popp@gmail.com

Dan LUCA (Fondator) - danluca1234@yahoo.com